

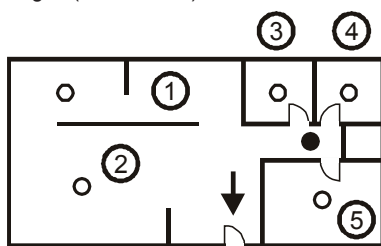
JA-150ST vezeték nélküli kombinált füst és hőérzékelő

A JA-150ST vezeték nélküli füst és hőérzékelő a **JABLOTRON JA-100** rendszer része. Feladata a tűz érzékelése a védett épületek belsejében. Ipari környezetben történő alkalmazását nem javasoljuk. Az érzékelő tápellátását 3 db LR6 (AA) típusú alkáli elem (nem tartozék) biztosítja. Javasoljuk, hogy az elemeket az érzékelővel együtt vásárolja meg. A JA-150ST érzékelő egy optikai füstérzékelő és egy fix hőérzékelő kombinációja. Az optikai füstérzékelő működésének alapelve a fény szóródásának érzékelése és rendkívül érzékenyen reagál a sűrű füstöt alkotó nagyméretű részecskék jelenlétére. Sokkal kevésbé reagál viszont a füst nélküli égés melléktermékeként keletkező, szinte láthatatlanul apró méretű füstszemcsék jelenlétére - ilyen tiszta égést produkál például az alkohol. Az ilyen „tiszta” tüzek érzékelhetősége céljából a füstérzékelő házába egy hőérzékelő elemet is építettünk, mely a füstérzékelőhöz képest lassabb működésű, de sokkal hatékonyabb a gyorsan égő, kevesebb füstöt képező tüzek felderítésében. Az érzékelő állapotjelző üzemmódban működik, vagyis jelzi az aktiválódását és deaktiválódását is a központnak. javasoljuk, hogy az érzékelő telepítését bízsa a Jablotron Alarms a.s helyi képviselője által kioktatott és levizsgáztatott telepítőre.

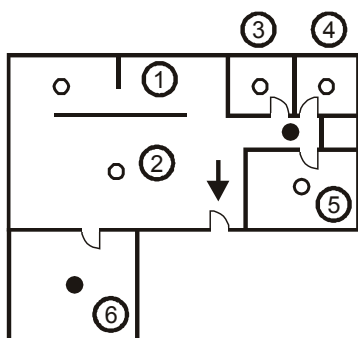
Az érzékelő elhelyezése

Az érzékelőt (leggyakrabban a mennyezetnek) olyan helyre telepítse, ahová tűz esetén a füst a természetes hőmozgások segítségével a legrövidebb idő alatt biztosan eljut. Az érzékelő csak zárt belső terekben történő alkalmazásra készült, és nem alkalmas olyan beltéri helyszínekre történő telepítésre, ahol a mennyezet túl magas (5 méter felett), és a füst és hő valószínűleg el sem éri az érzékelő telepítési pontját.

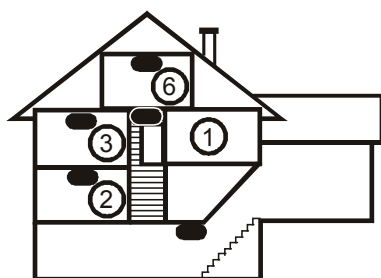
Az érzékelőt mindig egy olyan szekcióban kell elhelyezni, mely a kijáráshoz (menekülési útvonalhoz) vezet (lásd 1. ábra). Ha a lakás alapterülete meghaladja a 150m²-t, további érzékelő(k) telepítése szükséges (lásd 2. ábra).

1. ábra

2. ábra

3. ábra

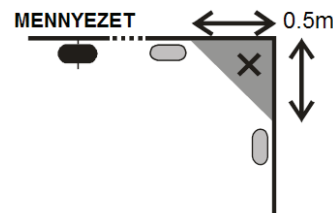
Több szintes épületekben és családi házakban az érzékelőt javasoljuk a lépcső felett elhelyezni. Javasoljuk további érzékelők elhelyezését azokban a szobákban, ahol a lakók alszanak. Lásd 3. ábra.

Az érzékelő telepítése vízszintes mennyezetre

Lehetőség szerint az érzékelőt a helység középpontjára telepítse. A közvetlenül a mennyezet szintje alatt létrejövő hideg levegősáv kialakulásának veszélye miatt **tilos az érzékelőt a mennyezethez szüllyeszteni**. Soha **ne** telepítse az érzékelőt a szoba sarkába, mindig tartson legalább 0,5m távolságot a sarkoktól (lásd 4. ábra). A sarkokban ugyanis nem elégséges a légáramlás az érzékelő megfelelő működéséhez.

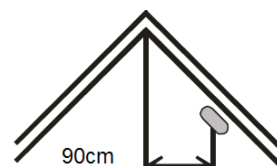
Az érzékelő telepítése lejtős mennyezetre

Ha az érzékelőt nem lehet vízszintes mennyezetre szerelni, hanem például a tetőtérben - lejtős mennyezeti részre kell felhelyezni, az 5. ábrán látható módon járjon el.

4. ábra

- a szoba közepe a legjobb hely
- még elfogadható hely

5. ábra

Falak, térelválasztók, rácsos mennyezetek

A JA-150ST érzékelőt **ne** telepítse 0,5m-nél közelebb se falhoz, se térelválasztó elemhez. Extrém szűk helyeken, pl. egy 1,2m keskeny szoba esetében, úgy helyezze el az érzékelő(ke)t, hogy azok legalább a szoba szélességének egyharmad távolságára legyenek a falfelülettől. Ha a szoba légterét térelválasztó elemek (raktári elemek, paraván, stb.) tagolják, melyek nem érnek fel a mennyezethez, a légtér akkor számít önálló helységnek tűzvédelmi szempontból, ha az elválasztó elem és a tényleges mennyezet közötti távolság kevesebb, mint 0,3m. Az érzékelő alatt legalább 0,5m szabad térnek kell lennie. A mennyezet kialakításnak egyenletlenségei, melyek nem haladják meg a mennyezet teljes belmagasságának 5%-át, figyelmen kívül hagyhatók, és az érzékelő által védett légtér a fenti táblázat szerint számítható. Azonban, ha a mennyezet mélyedéseinek mélysége meghaladja az imént említett 5%-os értéket, az érzékelők által védett terület kiszámításánál úgy kell tekinteni, mintha az adott helyen fal állna.

A szellőzés és légmozgás szerepe

Az érzékelőt **semmiképpen ne** telepítse **friss levegő beáramlási pontjainak közvetlen közelébe**. Gondolunk itt a légkondicionálók vagy más légbefúvó rendszerek kilépő nyílásaira. Ha a helységbe a friss levegőt a perforált mennyezeten keresztül nyomják be, az érzékelők elhelyezésénél ügyeljen rá, hogy ezeknek a perforált mennyezeti részeknek egyike se legyen közelebb az érzékelőhöz, mint 0,6m.

Kerülje az érzékelő telepítését az alábbi telepítési pontokban:

- A mennyezet olyan pontjai, ahol gyenge a légmozgás (mélyedések, sarkok, A formájú mennyezeti elemek csúcsai).
- Extrém mennyiségű pornak, cigaretta füstnek vagy gőzpárának kitett helyek.
- Erős légáramlatnak kitett pontokban (pl. szellőző ventilátorok közvetlen környezete, fűtő vagy hűtő berendezések befúvási pontjai).
- Konyha vagy más főző helyek (ahol a gőz, füst vagy az olajos pára túlzottan van jelen, és károsan befolyásolhatja az érzékelő működőképességét).
- Világítótartók mellé (az elektromos interferencia téves riasztást okozhat).
- Sok apró rovar által látogatott területeken.

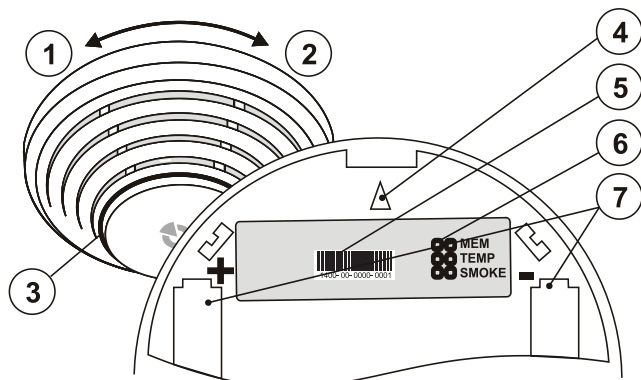
Vigyázat: A téves riasztások leggyakoribb oka az érzékelő telepítési pontjának helytelen megválasztása.

A telepítéssel kapcsolatos részletes irányelvek megismeréséhez tekintse át a CEN/TS 54-14 szabvány előírásait.

JA-150ST vezeték nélküli kombinált füst és hőérzékelő

Telepítés

A telepítés során kövesse az előző fejezetekben leírt szempontokat.

6. ábra: 1 – az érzékelő fedelének irányi (eltávolítási) irányja; 2 – az érzékelő fedelének zárási (felhelyezési) irányja; 3 – optikai visszajelző; 4 – nyíl, mely az érzékelő helyes behelyezését mutatja; 5 – gyártási sorszám; 6 – konfigurációs jumperek; 7 – teleptartók

Telepítési eljárás

- Az óramutató járásával ellentétes irányban forgatva nyissa fel az érzékelő fedelét (1).
- Rögzítse a hátlapot a mellékelt csavarokkal a kiválasztott ponton a fal felületéhez.
- Állítsa be a konfigurációs jumpereket (6) az alábbi táblázat szerint.
- Folytassa a telepítési eljárást a központ telepítési utasításában leírtak szerint. Az alapvető eljárás a következő:
 - Lépjen be az **F-Link** programba, az **Eszközök** ablakban válassza ki azt a pozíciót, ahová az érzékelőt letárolni szeretné, majd indítsa el a letárolási műveletet a **Letárolás** nyomógombra kattintva.
 - Az elemek behelyezésekor az érzékelő letárolási jelet küld a rendszernek – a jel elküldését a LED visszajelző (3) rövid felvillanása jelzi.
- Helyezze az érzékelőt a műanyag hátlapra. Az érzékelő csak abban az egy helyzetben lehet a hátlapra illeszteni, ahogy az a hátlapon és az érzékelőn található nyíl (4) mutatja. Miután az érzékelőt a hátlapba illesztette, fordítsa el az érzékelőt az óramutató járásának megfelelő irányba (2). Amikor az érzékelő teljesen rögzül a hátlaphoz, a visszajelző LED (3) bekapcsol, jelezve az automatikus önteszt megkezdését. A teszt időtartama alatt az érzékelő nem érzékeli a környezeti hatásokat. Amikor a teszt lefut, a visszajelző LED (3) kialszik, és az érzékelő üzemkész. ha a teszt valamilyen hibás működést érzékel, a visszajelző LED ez fényjelzésével jelzi (lásd Hibajelzések fejezet).

MEGJEGYZÉS:

Az érzékelő gyártási sorszámának (5) megadásával is letárolható a rendszerben, az **F-Link** program vagy egy kezelőegység segítségével (vagy egy vonalkód olvasó használatával). A letároláshoz a vonalkód alatt látható valamennyi karaktert be kell ütni (1400-00-0000-0001).

Az érzékelő beállítása

Az érzékelő működési paramétereit az **F-Link** program **Eszközök** fül adatlapján és / vagy a konfigurációs jumperekkel lehet beállítani.

Jumper 1 MEM A riasztási memória funkció aktiválása. A funkció aktivált állapotában az érzékelő visszajelző LEDje a riasztást kiváltó ok megszűnése után 24 óráig villogó fénnel működésben marad.

Jumper 2 és 3 HŐ és FÜST A jumperek konfigurációja határozza meg, hogy az érzékelő a füst és hő milyen kombinációjára reagál.

Az **F-Link** program használatával a rendszer tűzriasztástól eltérő működési módra is konfigurálható. A kívánt működési módot az **Eszközök** ablak **Reakció** opciójában kell beállítani.

Figyelem: Az érzékelő nem vehető tűzjelző eszközként figyelembe, a tűzriasztástól eltérő működési módra programozza. Az érzékelő aktiválásakor a rendszer a központi egység beállításai szerint jelzi az érzékelt paraméter jelenlétét. Az érzékelő a beállított működési módtól és a központ üzemállapotától (éles /

hatástalanított / szerviz) függetlenül minden esetben a visszajelző LED gyors villogásával jelzi a füst vagy a hő érzékelését.

1	ON	Nem használt	3	OFF	Füst (EN 54-7) vagy hő (EN 54-5)
	OF F	Nem használt	4	OFF	
2	ON	Memória funkció engedélyezve	3	ON	Csak füst (EN 54-7) (hő nem)
	OF F	Memória funkció tiltva	4	OFF	
3	MEM	ON	3	OFF	Csak hő (EN 54-5) (füst nem)
			4	ON	
4	TEMP	ON	3	ON	Füst és hő (mindkét feltétel egyidejű teljesülése)
			4	ON	

Tűzriasztás

Optikai füst érzékelő: Amikor a füstszemcsék bejutnak az érzékelő kamrába, riasztási jelzés keletkezik, melyet a LED visszajelző piros színű fényének gyors villogásával (kb. 8 felvillanás másodpercenként) jelez. A jelzés mindaddig tart, amíg a szobát ki nem szellőztetik (vagyis inkább, amíg a füstszemcséket ki nem szellőztetik az érzékelő kamrából).

Hőérzékelő: Amikor a hőmérséklet eléri a beállított határértéket, riasztási jelzés keletkezik, melyet a LED visszajelző piros színű fényének gyors villogásával (kb. 8 felvillanás másodpercenként) jelez. A jelzés mindaddig tart, amíg a szobát ki nem szellőztetik (vagyis amíg az érzékelőben a hőmérséklet a normál értékre nem esik vissza).

Riasztási memória: A funkció aktivált állapotában az érzékelő visszajelző LEDje a riasztást kiváltó ok megszűnése után 24 óráig villogó fénnel működésben marad. A jelzés törölhető az érzékelő fedelének felnyitásával, amikor is az érzékelő fedelét az óramutató járásával ellentétes irányban elforgatva leemeljük, aktiválva ezzel a szabotázskapcsolót. **FIGYELEM!** A központi egységnek ekkor szerviz üzemmódban kell lennie, ellenkező esetben szabotázsriasztási jelzés keletkezik.

Szabotázs riasztás: Az érzékelő fedelének felnyitásakor az érzékelő szabotázsjelzést küld, kivéve, ha a központi egység Szerviz üzemmódban van.

Az érzékelő tesztelése és karbantartása

A készülék optikai érzékelőjének működőképességének megállapítására legalkalmasabb módszer a teszt füst-spray használata. Javasoljuk, hogy havonta egyszer győződjön meg az érzékelő működőképességéről. Az érzékelő külső burkolatát rendszeresen tisztítsa meg az esetlegesen ráakadott szennyeződésektől, pókhálótól és portól. Egyéb karbantartás nem szükséges.

Figyelem: Soha ne tesztelje az érzékelő tényleges működőképességét nyílt láng használatával.

Elemcsere

A rendszer automatikusan jelenti, ha az elemek feszültségintéje a meghatározott érték alá csökken. Az alacsony telepfeszültség tényét a LED visszajelző 30 másodpercenkénti rövid felvillanásával jelzi. Az elemek cseréje előtt ne feledkezzen meg a Szerviz üzemmódba lépésről, ellenkező esetben szabotázsriasztás keletkezik. Rendkívül fontos, hogy az elemcsere alkalmával mindhárom elemet egyszerre cserélje ki. Lehetőség szerint az új elemek ugyanannak a cégnek ugyanolyan típusú termékei legyenek. Az új elemek behelyezése előtt várjon kb. 90 másodpercet, hogy az érzékelőből az esetleges maradék elektromosság eltávozhasson.

Hibajelzés

Az érzékelő időszakonként automatikusan ellenőrzi saját áramkörökének működőképességét. Ha az önteszt során valamilyen rendellenességet észlel, a beépített sárga LED visszajelző 3 felvillanásával jelzi, majd ezt a jelzést folytatva 30 másodpercenként 3 felvillanással jelzi. Az automatikus teszt ugyanezen a módon jelzi, ha hibát talál. (Lásd a Telepítési eljárás című fejezetet.). A megtalált hibát okozhatja az érzékelő kamra meghibásodása, a környezeti hőmérséklet jelentős eltérése a működési hőmérséklettartományban megadott értéktől, vagy az érzékelő más hibája.

JA-150ST vezeték nélküli kombinált füst és hőérzékelő

A működési hőmérséklettartománytól való eltérés hibája megszűnik, amikor az érzékelő környezeti hőmérséklete visszaáll a normál értékre.

Más jellegű hibák kijelzése továbbra is megmarad akkor is, ha a hibajelzést kiváltó ok már megszűnt. Ilyen esetben a hibajelzés egy működőképességi teszt lefuttatásával törölhető. Az alap működőképességi teszt elindítása lehetséges az érzékelőnek a szerelőlapból történő kiemelésével (6-1 ábra), majd visszahelyezésével (6-2 ábra). Amennyiben a hibajelzés ezután is fennáll, küldje vissza az érzékelőt a készülék forgalmazójának.

FIGYELEM! A központi egységnek a tesztek lefolytatása során Szerviz üzemmódban kell lennie, ellenkező esetben szabotázsriasztás keletkezik. Az érzékelő az elemek alacsony telepfeszültségét a visszajelző LED 30 másodpercenkénti felvillantásával jelzi.

Műszaki adatok

Tápfeszültség	3 x LR6 (AA) 1.5 V alkáli elem
	Figyelem, az elem nem tartozék!
Elemek várható élettartama	kb. 3 év
Rádiókommunikációs frekvencia	868.1 MHz, Jablotron protokoll
Rádiókommunikációs hatótávolság	kb. 300 m (nyílt területen)
Méret	átmérő 126 mm, magasság 50 mm
Súly	142 g
Füstérzékelési mód	a fény szóródásának érzékelése
Füstérzékelő elem érzékenysége:	m = 0.11 ÷ 0.13 dB/m, EN 54-7
Hőmérsékletérzékelés:	az EN 54-5 szerinti A2 osztály
Tűzriasztási hőmérséklet:	+60 °C ~ +70 °C
Működési hőmérséklettartomány:	-10 °C ~ +80 °C
Szabványi megfelelés	EN 54-5, EN 54-7, EN 54-25
További megfelelések	ETSI EN 300220, EN 50130-4
	EN 55022, EN 60950-1

Használatkor figyelembe kell venni az ERC REC 70-03 előírásait

CE 1293-CPD-0249

A JABLOTRON ALARMS a.s. kijelenti, hogy a JA-150ST készülék teljesíti a vonatkozó 2014/53/EU, 2014/35/EU, 2014/30/EU, 2011/65/EU előírásait, és megfelel az abban foglalt irányelveknek. A megfelelőségi tanúsítvány eredeti példánya megtekinthető a www.jablotron.com oldalon – a Letöltések menüpont alatt.

Megjegyzés: Bár a készülék nem tartalmaz környezetkárosító anyagokat, javasoljuk, hogy a működésképtelenné vált eszközt a környezetvédelmi előírások figyelembe vételével mindig adja át a készülék forgalmazójának vagy egyenesen gyártójának újra felhasználásra.